

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

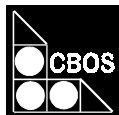
BS/166/2003

OSZCZĘDNOŚCI, LOKATY I SPOSOBY RADZENIA SOBIE Z TRUDNOŚCIAMI FINANSOWYMI

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK 2003

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

OSZCZĘDNOŚCI, LOKATY I SPOSOBY RADZENIA SOBIE Z TRUDNOŚCIAMI FINANSOWYMI

- Spośród wymienionych na naszej liście wielu form oszczędności i lokat finansowych najbardziej rozpowszechnione jest złotówkowe konto bankowe a vista i popularny ROR (27% wskazań). Niewiele mniej respondentów (23%) posiada indywidualne polisy ubezpieczenia na życie. Do najczęściej spotykanych należą też złotówkowe konta terminowe (18%) oraz książeczki oszczędnościowe (12%). Nadal też wiele osób (13%) deklaruje przechowywanie gotówki w domu. Co dziesiąty badany (10%) ma pieniądze ulokowane w różnego rodzaju działkach, które mógłby w razie potrzeby sprzedać, trochę mniej osób ulokowało pieniądze w mieszkaniach i innych nieruchomościach (8%) albo w kosztownościach (8%), a co dwudziesty (5%) dysponuje wartościowymi przedmiotami, np. dziełami sztuki. Niewielu respondentów (od 1% do 3%) ma inne rodzaje zasobów materialnych: obligacje, akcje, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, bony lokacyjne, konta walutowe.
- Trzeba podkreślić, że znaczna część ankietowanych (44%) twierdzi, że nie ma żadnych oszczędności ani innych zasobów materialnych, które można by w razie potrzeby spieniężyć.
- Tylko co czwarty respondent (25%) deklaruje, że ma pieniądze odłożone z myślą o nieprzewidzianych wydatkach.
- Zdecydowana większość gospodarstw domowych (89%) była zmuszona w miesiącu poprzedzającym naszą sondaż radzić sobie z trudnościami finansowymi. Najczęstszymi reakcjami na niedostatek pieniędzy są ograniczenia niektórych wydatków (79%) lub rezygnacja z nich (77%). Mniej więcej co czwarty respondent radzi sobie w takiej sytuacji w inny sposób: podejmuje dodatkowe prace zarobkowe (26%), prosi o pomoc rodzinę, krewnych (25%), sięga do oszczędności (23%); co piąty (20%) zaciąga pożyczkę, a co dwunasty (8%) korzysta z pomocy różnych instytucji.

Stan posiadania gospodarstw domowych i sytuacja materialna Polaków to stały temat naszych badań. W październikowym sondażu¹ po raz kolejny zapytaliśmy o oszczędności i lokaty, czyli jeden z najważniejszych aspektów sytuacji gospodarstw domowych, stanowiący w znacznym stopniu o ich bezpieczeństwie. Pytaliśmy przy tej okazji także o to, czy w poprzednim miesiącu ankietowani musieli łątać budżet domowy i jak sobie w takiej sytuacji radzili, oraz o to, czy mają odłożoną jakąś sumę pieniędzy na nieprzewidziane wydatki.

OGÓL POSIADANYCH ZASOBÓW MATERIALNYCH

Spośród wielu form oszczędności i lokat finansowych przedstawionych respondentom najbardziej rozpowszechnione jest posiadanie złotówkowego konta bankowego a vista lub popularnego ROR-u. Konto takie ma obecnie ponad jedna czwarta ankietowanych (27%), ale ich odsetek jest mniejszy niż w ostatnich dwu latach. Właścicielami kont czy rachunków tego typu częściej są mężczyźni niż kobiety, ponadto odsetek posiadających takie konta jest tym większy, im wyższy poziom wykształcenia reprezentują ankietowani (a także w im lepszej są sytuacji materialnej). Wyraźnie też widać, że odsetek właścicieli takich kont jest największy w dużych miastach, a najmniejszy - na wsi (zob. tabele aneksowe).

Niewiele mniej badanych (23%) posiada indywidualne polisy ubezpieczenia na życie, stanowiące w stosunku do rachunków bieżących jakby drugi biegun form oszczędzania.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (161) przeprowadzono w dniach 3-6 października 2003 roku na liczącej 1016 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Odsetek posiadaczy polis pozostaje na poziomie sprzed roku, ale oznacza to zahamowanie przyrostu liczby polis, z jakim mieliśmy do czynienia wcześniej. Właściciele polis jest tym więcej, im wyższy poziom wykształcenia oraz im lepsza sytuacja materialna ankietowanych. W miastach jest ich dwa razy więcej niż na wsi.

Do najczęściej spotykanych należą też złotówkowe konta terminowe (18%) oraz książeczki oszczędnościowe (12%), których popularność jednak utrzymuje się mimo spadku ich liczby w drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych. Nadal też wiele osób deklaruje przechowywanie gotówki w domu (13% - więcej niż przed rokiem, ale mniej więcej tyle samo, co dwa lata wcześniej).

Podobnie jak w przypadku poprzednio omówionych form oszczędności, konta terminowe występują tym częściej, im wyższy poziom wykształcenia, lepsza sytuacja finansowa, większe miejsce zamieszkania. Posiadanie książeczek oszczędnościowych powiązane jest głównie z dochodami i warunkami materialnymi, w jakich żyją ankietowani, a w mniejszym stopniu z ich wykształceniem czy innymi cechami. Podobnie jest z przechowywaniem gotówki w domu.

Co dziesiąty badany (10%) ma pieniądze ulokowane w różnego rodzaju działkach, które w razie potrzeby mógłby sprzedać, trochę mniej osób ma pieniądze ulokowane w mieszkaniach i innych nieruchomościach (8%) lub w kosztownościach (8%), a co dwudziesty (5%) dysponuje wartościowymi przedmiotami, np. dziełami sztuki. Odsetki te są podobne jak w latach ubiegłych, z niewielkim wzrostem w niektórych przypadkach.

Z posiadaniem działek najsilniej wiąże się poziom wykształcenia i sytuacja materialna, relatywnie wyróżniają się pod tym względem przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji (33% spośród nich ma działki). Podobnie jest z ulokowaniem pieniędzy w mieszkaniach i innych nieruchomościach, ale przedstawicielom kadry kierowniczej i inteligencji dorównują pod tym względem osoby pracujące na własny rachunek poza rolnictwem (po 23%). Kosztowności i wartościowe przedmioty są w posiadaniu przede wszystkim osób najzamożniejszych (i lepiej wykształconych).

Tabela 1

Czy ma Pan(i)/mają Państwo jakieś zasoby materialne, oszczędności lub inne które można spieniężyć w razie potrzeby? Czy jest/są to:	Wskazania respondentów według terminów badań										
	IV '94	IV '95	XI '95	X '96	II '97	X '97	III '99	X '99	X '01	X '02	X '03
	odsetki odpowiedzi twierdzących										
- książeczka oszczędnościowa	21	14	17	18	19	16	16	16	13	14	12
- konto bankowe terminowe w złotych	6	8	11	13	13	15	18	17	19	18	18
- konto bankowe a vista w złotych lub ROR	6	7	9	14	13	13	15	19	32	34	27
- bony lokacyjne	2	1	2	2	3	2	1	1	1	1	1
- walutowe konto bankowe terminowe	6	4	4	3	3	3	2	2	3	3	3
- walutowe konto bankowe a vista	6	3	4	3	3	2	2	2	2	2	1
- akcje firm notowanych na giełdzie	4	3	2	2	3	4	2	3	3	2	2
- obligacje skarbu państwa	2	2	4	4	8	6	2	3	2	2	2
- jednostki uczestnictwa w funduszu powierniczym	2	1	1	2	2	1	2	1	3	1	2
- indywidualna polisa ubezpieczenia na życie (np. PZU Życie, Amplico Life, Commercial Union)*	-	-	-	-	15	13	15	18	25	24	23
- kosztowności	9	8	9	8	7	7	6	7	8	6	8
- gotówka (w złotych) w domu	16	11	15	13	14	15	12	7	12	8	13
- waluty w domu	3	3	2	3	3	2	2	1	3	2	2
- wartościowe przedmioty, które w razie potrzeby można spieniężyć, np. dzieła sztuki lub inne	-	-	-	-	4	-	-	4	3	2	5
- pieniądze ulokowane w nieruchomościach, mieszkaniach, które w razie potrzeby można sprzedać	-	-	-	-	11**	-	-	7	9	8	8
- pieniądze ulokowane w ziemi (działce budowlanej, rekreacyjnej itp.), które w razie potrzeby można sprzedać	-	-	-	-		-	-	9	10	8	10
- Inne	2	1	1	2	1	2	2	2	0	1	1

* W poprzednich sondażach pytaliśmy o ubezpieczenie na życie w ogóle, nie tylko indywidualne. W roku '96 ubezpieczenie takie deklarowało 21% respondentów

** W roku '97 pytaliśmy łącznie o lokaty w ziemi i nieruchomościach

Inne formy zasobów materialnych - obligacje, akcje, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, bony lokacyjne, konta walutowe - ma niewielu respondentów i ich liczba w ostatnich latach nie zmienia się sposób znaczący. Niektóre formy oszczędności, np. posiadanie jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych czy obligacji, występują prawie wyłącznie wśród osób z wyższym wykształceniem.

Trzeba podkreślić, że znaczna część ankietowanych (44%) twierdzi, że nie ma żadnych oszczędności ani innych zasobów materialnych, które można by w miarę potrzeby spieniężyć. Osób takich jest jednak nadal mniej niż w latach dziewięćdziesiątych. Ankietowani mający jakieś zasoby najczęściej wskazywali tylko jeden rodzaj lokaty finansowej (22%); odsetki posiadających dwie lub trzy lokaty są znacznie niższe. Cztery i więcej lokat ma w sumie mniej więcej co ósma dorosła osoba (13%). Różnice w porównaniu z poprzednimi latami są niewielkie. Posiadanie dwu i więcej lokat powiązane jest wyraźnie z wykształceniem i sytuacją materialną badanych.

Tabela 2

Wyszczególnienie dotyczące posiadania oszczędności lub innych zasobów materialnych, które można spieniężyć w razie potrzeby	Wskazania respondentów według terminów badań									
	IV '94	IV '95	XI '95	X '96	X '97	III '99	X '99	X '01	X '02	X '03
	w procentach									
Niemający żadnych lokat ani oszczędności	49	58	54	50	50	52	50	38	42	44
Dysponujący tylko jedną lokatą finansową	25	23	23	21	26	25	20	24	23	22
Dysponujący dwoma rodzajami lokat finansowych	12	7	9	13	12	11	12	16	16	14
Dysponujący trzema rodzajami lokat finansowych	7	6	6	8	5	7	9	8	9	7
Dysponujący czterema i więcej rodzajami lokat finansowych	7	6	8	10	7	6	9	13	10	13

* Do marca '99 badani wybierali spośród czternastu, a od października '99 spośród szesnastu form oszczędzania wymienionych w kwestionariuszu.

Oczywiście, im niższy poziom wykształcenia, niższe dochody na osobę i gorsze warunki materialne, a po części także im mniejsze miejsce zamieszkania, tym więcej ankietowanych deklaruje, że nie ma żadnych oszczędności czy innych zasobów materialnych.

CZY POLACY ODKŁADAJĄ PIENIĄDZE NA NIEPRZEWIDZIANE WYDATKI

Część zgromadzonych oszczędności to nieraz pieniądze odłożone z myślą o nieprzewidzianych, nieoczekiwanych wydatkach, do których łatwo sięgnąć w razie potrzeby. Z uzyskanych danych wynika, że zasoby finansowe przeznaczone na takie cele ma obecnie co czwarty respondent (25%), czyli nieco mniej niż przed kilku laty (28%) i znacznie mniej niż kilkanaście lat temu (42%). Być może więcej badanych lokuje pieniądze na dłużej czy w sposób ograniczający ich użycie natychmiastowe, ale jest też prawdopodobne, że w ogóle mniej osób ma obecnie takie nadwyżki pieniężne. Określenie „nieprzewidziane wydatki” może być jednak różnie rozumiane, trzeba więc zachować ostrożność w wyciąganiu wniosków.

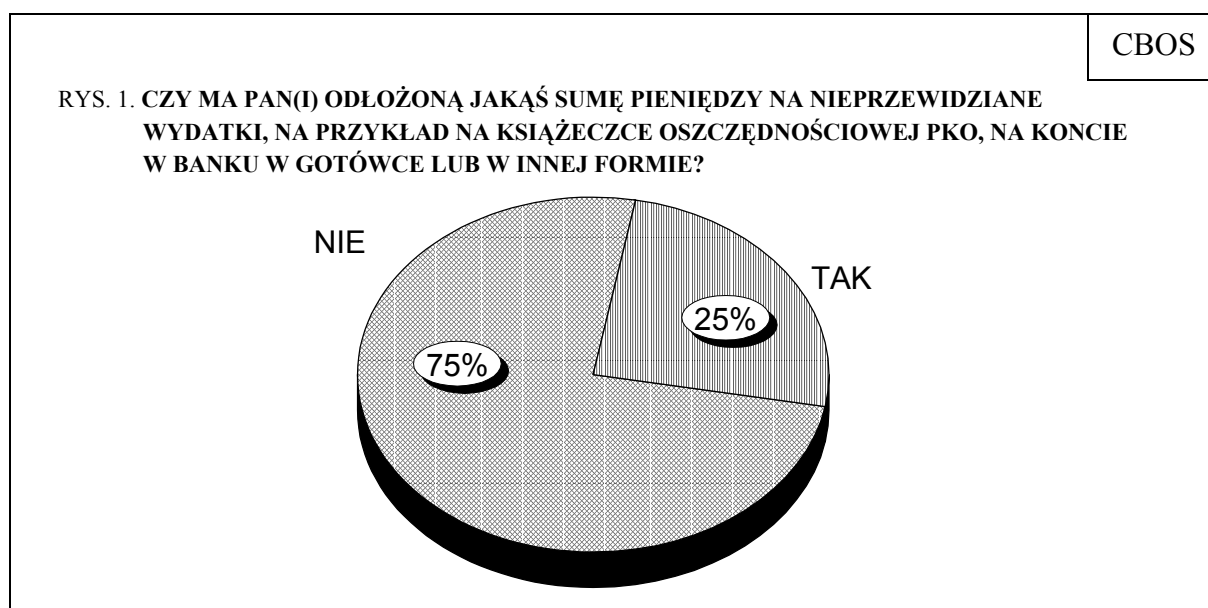

Tabela 3

Czy ma Pan(i) odłożoną jakąś sumę pieniędzy na nieprzewidziane wydatki, na przykład na książeczce oszczędnościowej PKO, na koncie w banku*, w gotówce lub w innej formie?	Wskazania respondentów według terminów badań		
	III/IV '89	III '99	X '03
	w procentach		
Tak	42	28	25
Nie	58	72	75

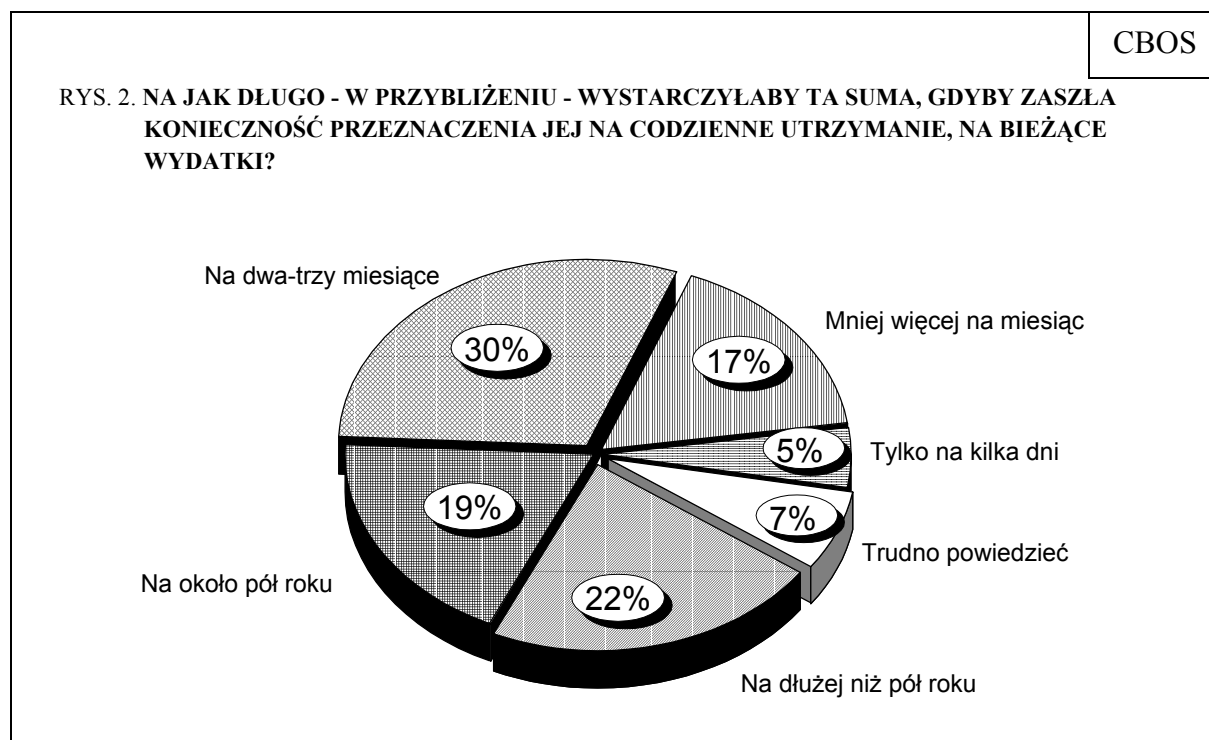
* „Na koncie w banku” dodano w roku '99.

Odsetek mających odłożone pieniądze z myślą o jakichś nieprzewidzianych wydatkach wzrasta bardzo wyraźnie wraz z poziomem wykształcenia oraz, w mniejszym stopniu, z wielkością miejsca zamieszkania. Takimi pieniędzmi o wiele częściej niż inni dysponują przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji - ma je odłożone większość z nich (zob. tabele aneksowe).

Nie wszyscy ankietowani, którzy deklarują posiadanie jakichś oszczędności i lokat mają także pieniądze odłożone na nieprzewidziane wydatki - mniej niż połowa z nich (45%) deklaruje, iż ma takie zasoby.

Osoby, które mają odłożone pieniądze z myślą o nieprzewidzianych wydatkach (257 osób) zapytaliśmy dodatkowo, na jak długo - ich zdaniem - wystarczyłaby ta kwota, gdyby zaistniała konieczność przeznaczenia jej na codzienne utrzymanie. Większości z nich starczyłoby tych pieniędzy na przeżycie co najmniej paru miesięcy. Tylko nieco ponad jedna piąta ma niewielkie kwoty - wystarczające na miesiąc lub okres jeszcze krótszy.

ODPOWIEDZI OSÓB MAJĄCYCH OSZCZĘDNOŚCI NA NIEPRZEWIDZIANE WYDATKI (N=257)

Porównując te dane z wynikami sondaży sprzed kilku i kilkunastu lat można zauważyć wśród osób mających oszczędności spadek odsetka posiadaczy niewielkich kwot i wzrost odsetka tych, którzy za te pieniądze mogliby przeżyć ponad pół roku. Można więc stwierdzić, że zamożniejsi ankietowani częściej mają obecnie jakieś zabezpieczenie na wypadek nieprzewidzianych wydatków.

Tabela 4

Na jak długo - w przybliżeniu - wystarczyłaby ta suma, gdyby zaszła konieczność przeznaczenia jej na codzienne utrzymanie, na bieżące wydatki?	Wskazania respondentów według terminów badań		
	III/IV '89 (N=569)	III '99 (N=300)	X '03 (N=256)
	w procentach		
Tylko na kilka dni	9	5	5
Mniej więcej na miesiąc	28	27	17
Na dwa-trzy miesiące	33	26	30
Na około pół roku	17	22	19
Na dłużej niż pół roku	7	14	22
Trudno powiedzieć	7	6	7

SPOSOBY RADZENIA SOBIE Z TRUDNOŚCIAMI FINANSOWYMI

Pytaliśmy też ankietowanych, jak sobie radzą, gdy zabraknie im pieniędzy na zaspokojenie potrzeb, jak wielu z nich sięga wówczas do posiadanych oszczędności i zasobów (jeśli je mają), a ilu - ogranicza inne wydatki czy rezygnuje z czegoś.

Okazuje się, że brak pieniędzy w budżecie domowym najczęściej zmusza do ograniczenia wydatków i rezygnacji z zaspokojenia niektórych potrzeb. W ten sposób radzi sobie z kłopotami finansowymi ponad trzy czwarte gospodarstw domowych, podobnie jak w końcu lat dziewięćdziesiątych - zmiany pod tym względem są niewielkie. Ostatnie lata nie przyniosły też istotnych zmian, jeśli chodzi o inne sposoby radzenia sobie z kłopotami finansowymi. Badani z co czwartego gospodarstwa domowego proszą rodzinę lub krewnych o pomoc finansową. Niemal tyle samo ankietowanych podejmuje się dodatkowych prac

zarobkowych, by sprostać potrzebom, nieco mniej osób sięga do swoich oszczędności. Co dwunasty respondent zwraca się o pomoc do różnych instytucji. Tylko pożyczki zaciągane są obecnie nieco rzadziej niż w poprzednich latach.

Należy pamiętać, że nasze dane dotyczą tylko miesiąca poprzedzającego sondaż. Sposoby radzenia sobie z trudnościami finansowymi mogą się okresowo zmieniać, zależnie od potrzeb i aktualnych możliwości ich zaspokojenia.

Tabela 5

Czy w poprzednim miesiącu, Pan(i) i Pana(i) gospodarstwo domowe było zmuszone, czy też nie, ze względu na sytuację finansową:	Wskazania respondentów według terminów badań							
	V '93	IV '94	IV '95	IV '96	X '96	X '97	III '99	X '03
	odsetki odpowiedzi twierdzących							
- starać się jak najmniej wydawać, ograniczać wydatki	74	85	78	79	77	72	78	79
- rezygnować z wydatków na niektóre cele	59	82	77	81	79	73	77	77
- prosić o pomoc rodzinę, krewnych	24	22	23	24	26	22	26	25
- zaciągać pożyczkę	21	20	24	26	21	25	24	20
- podejmować dodatkowe prace zarobkowe	12	19	23	29	25	30	24	26
- sięgać do oszczędności gotówkowych	17	17	16	28	22	27	23	23
- zwracać się o pomoc do różnych instytucji	9	9	9	11	7	8	10	8

Najpopularniejsze sposoby radzenia sobie z brakiem pieniędzy występują, oczywiście, tym częściej, im w gorszej sytuacji materialnej znajdują się badani, a także im niższe mają wykształcenie. Z sytuacją materialną powiązana jest też częstość zaciągania pożyczek czy zwracanie się o pomoc do rodziny. Odwrotnie jest w przypadku sięgania do oszczędności - im respondenci są lepiej wykształceni, tym częściej korzystają z takiej możliwości. Osoby z wyższym wykształceniem natomiast zdecydowanie rzadziej niż pozostałe proszą o pomoc rodzinę czy krewnych. Dodatkowe prace zarobkowe częściej niż inni podejmują rolnicy, robotnicy i pracownicy fizyczno-umysłowi, natomiast o pomoc do różnych instytucji zwracają się głównie osoby mniej wykształcone, o najniższych dochodach, żyjące w najgorszych warunkach materialnych.

Tylko w co dziewiątym gospodarstwie domowym (11%) nie występowały w poprzednim miesiącu problemy finansowe. Podobny wynik otrzymaliśmy w ostatnim sondażu² poświęconym tej problematyce. Im wyższy poziom wykształcenia, a także im lepsza sytuacja materialna oraz im większe miejsce zamieszkania, tym więcej ankietowanych deklaruje, że w ich gospodarstwach domowych w poprzednim miesiącu nie było potrzeby radzenia sobie z trudnościami finansowymi.

		CBOS
Liczba stosowanych sposobów radzenia sobie z trudnościami finansowymi spośród siedmiu wymienionych w kwestionariuszu		
Nie było potrzeby stosowania żadnych sposobów	11%	
Stosowano jeden sposób	10%	
Dwa sposoby	27%	
Trzy sposoby	25%	
Cztery sposoby	17%	
Pięć sposobów	8%	
Sześć sposobów	2%	
Stosowano wszystkie siedem sposobów	0%	

Większość badanych musi jednak radzić sobie z trudnościami finansowymi i robi to na kilka różnych sposobów. Połowa (52%) stosowała dwa lub trzy sposoby, a ponad jedna czwarta (27%) - cztery i więcej. Tylko co dziesiąty ankietowany (10%) stosował zaledwie jeden sposób.

Uciekanie się do czterech i więcej sposobów podreperowania miesięcznego budżetu jest tym częstsze, im niższe dochody i gorsze warunki materialne, w jakich żyją badani. Znacznie częściej niż inni postępują tak bezrobotni, a spośród pozostałych grup - robotnicy i rolnicy, częściej też respondenci z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

---

² Zob. komunikat CBOS „Trudności finansowe gospodarstw domowych”, kwiecień '99 (opr. W. Derczyński).

Korzystanie z dwóch lub trzech sposobów również zależy od sytuacji materialnej badanych, w mniejszym stopniu od wykształcenia - tylko osoby z wykształceniem podstawowym robią to częściej niż pozostałe. Najwyższe odsetki korzystających z dwóch-trzech sposobów są wśród emerytów i rencistów.

Zazwyczaj dobre lub średnie warunki materialne gospodarstw domowych oraz dochody na osobę w rodzinie sprzyjają radzeniu sobie z kłopotami finansowymi za pomocą tylko jednego sposobu. Jest to najczęstsze wśród kadry kierowniczej i inteligencji oraz wśród pracujących na własny rachunek poza rolnictwem i pracowników fizyczno-umysłowych. Wyraźniej częściej zjawisko to występuje też wśród osób z wyższym wykształceniem.

Odczuwanie braku funduszy w budżecie domowym jest zjawiskiem powszechnym, ale radzenie sobie z taką sytuacją jest społecznie bardzo zróżnicowane. Na ogół też Polacy nie odkładają pieniędzy na nieprzewidziane wydatki, ale ci, którzy takie oszczędności mają, mogliby obecnie dłużej za nie przeżyć niż przed paru laty.

Deklarowane oszczędności i inne zasoby materialne przedstawiają się podobnie jak w poprzednich dwu latach, ale dość nieoczekiwanie mniej osób deklaruje obecnie posiadanie kont a vista lub ROR - najpopularniejszych form lokat finansowych, więcej natomiast przechowuje gotówkę w domu. Nie zmienił się w istotny sposób odsetek osób, które mają polisy ubezpieczenia na życie - drugiej w kolejności najpopularniejszej formy lokaty. Tyle samo osób co uprzednio ma terminowe konta bankowe w złotych.

Opracował
Włodzimierz DERCZYŃSKI

A N E K S

Tabela 1. Czy ma/mają Pan(i)/Państwo jakieś oszczędności lub inne zasoby materialne, które można spieniężyć w razie potrzeby? Czy jest to **konto bankowe a vista (płatne na każde żądanie) w zlotówkach, ROR?**

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	27	73	1006
Płeć			
Mężczyźni	33	67	479
Kobiety	23	77	527
Wiek			
18-24 lat	27	73	150
25-34	33	67	177
35-44	31	69	167
45-54	32	68	210
55-64	28	72	124
65 lat i więcej	12	88	178
Miejsce zamieszkania			
Wieś	17	83	375
Miasto do 20 tys.	30	70	127
20-100 tys.	30	70	199
101-500 tys.	35	65	191
501 tys.i więcej mieszk.	40	60	114
Wykształcenie			
Podstawowe	13	87	292
Zasadnicze zawodowe	23	77	260
Średnie	35	65	348
Wyższe	51	49	106
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	54	46	62
Prac.umysł.niż.szczebla	40	60	96
Pracownicy fiz.- umysł.	42	58	77
Robotnicy wykwalifikowani	37	63	95
Robotnicy niewykwalifik.	26	74	32
Rolnicy	15	85	54
Pracujący na własny rach.	30	70	40
Bierni zawodowo			
Renciści	17	83	102
Emeryci	18	82	214
Uczniowie i studenci	30	70	69
Bezrobotni	15	85	117
Gospodynie domowe i inni	24	76	47
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	41	59	145
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	47	53	76
sekt. pryw. poza rolnict.	35	65	190
prywatnym gosp. rolnym	16	84	58
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	15	85	110
300-399	25	75	93
400-599	20	80	172
600-800	30	70	164
Powyżej 800 zł	46	54	175
Ocena własnych war. mater.			
Złe	18	82	338
Średnie	24	76	468
Dobre	51	49	200
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	12	88	73
Raz w tygodniu	27	73	501
1-2 razy w miesiącu	31	69	153
Kilka razy w roku	27	73	192
W ogóle nie uczestniczy	36	64	85
Poglądy polityczne			
Lewica	35	65	175
Centrum	30	70	269
Prawica	31	69	269
Trudno powiedzieć	16	84	291

Tabela 2. Czy ma/mają Pan(i)/Państwo jakieś oszczędności lub inne zasoby materialne, które można spieniężyć w razie potrzeby? Czy jest to indywidualna polisa ubezpieczenia na życie, np. PZU-Zycie, Amplico Life, Commercial Union?

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	23	77	1007
Płeć			
Mężczyźni	24	76	479
Kobiety	23	77	529
Wiek			
18-24 lat	25	75	151
25-34	31	69	177
35-44	25	75	167
45-54	24	76	210
55-64	23	77	124
65 lat i więcej	14	86	178
Miejsce zamieszkania			
Wieś	15	85	375
Miasto do 20 tys.	29	71	127
20-100 tys.	30	70	201
101-500 tys.	27	73	191
501 tys. i więcej mieszk.	29	71	114
Wykształcenie			
Podstawowe	15	85	293
Zasadnicze zawodowe	19	81	260
Średnie	27	73	348
Wyższe	47	53	106
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	39	61	62
Prac.umysł.niż.szczebla	40	60	96
Pracownicy fiz.- umysł.	31	69	77
Robotnicy wykwalifikowani	26	74	95
Robotnicy niewykwalifik.	18	82	32
Rolnicy	6	94	54
Pracujący na własny rach.	40	60	40
Bierni zawodowo			
Renciści	14	86	102
Emeryci	19	81	214
Uczniowie i studenci	31	69	71
Bezrobotni	8	92	117
Gospodynie domowe i inni	32	68	47
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	37	63	145
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	26	74	76
sekt. pryw. poza rolnict.	35	65	190
prywatnym gosp. rolnym	6	94	58
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	16	84	110
300-399	13	87	93
400-599	20	80	172
600-800	23	77	164
Powyżej 800 zł	41	59	175
Ocena własnych war. mater.			
Złe	16	84	339
Średnie	21	79	468
Dobre	41	59	200
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	20	80	73
Raz w tygodniu	24	76	501
1-2 razy w miesiącu	27	73	153
Kilka razy w roku	21	79	194
W ogóle nie uczestniczy	25	75	85
Poglądy polityczne			
Lewica	30	70	175
Centrum	22	78	269
Prawica	28	72	269
Trudno powiedzieć	16	84	293

Tabela 3. Czy ma/mają Pan(i)/Państwo jakieś oszczędności lub inne zasoby materialne, które można spieniężyć w razie potrzeby? Czy jest to **konto bankowe terminowe w złotych**?

	(%)		
	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	18	82	1006
Płeć			
Mężczyźni	20	80	479
Kobiety	15	85	527
Wiek			
18-24 lat	17	83	150
25-34	23	77	177
35-44	17	83	167
45-54	21	79	210
55-64	14	86	124
65 lat i więcej	12	88	178
Miejsce zamieszkania			
Wieś	11	89	375
Miasto do 20 tys.	17	83	127
20-100 tys.	17	83	199
101-500 tys.	26	74	191
501 tys. i więcej mieszk.	28	72	114
Wykształcenie			
Podstawowe	7	93	292
Zasadnicze zawodowe	11	89	260
Średnie	23	77	348
Wyższe	45	55	106
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	45	55	62
Prac. umysł. niż. szczebla	29	71	96
Pracownicy fiz.- umysł.	30	70	77
Robotnicy wykwalifikowani	7	93	95
Robotnicy niewykwalifik.	11	89	32
Rolnicy	9	91	54
Pracujący na własny rach.	27	73	40
Bierni zawodowo			
Renciści	11	89	102
Emeryci	15	85	214
Uczniowie i studenci	25	75	69
Bezrobotni	7	93	117
Gospodynie domowe i inni	7	93	47
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	37	63	145
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	23	77	76
sekt. pryw. poza rolnict.	18	82	190
prywatnym gosp. rolnym	8	92	58
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	8	92	110
300-399	7	93	93
400-599	10	90	172
600-800	21	79	164
Powyżej 800 zł	32	68	175
Ocena własnych war. mater.			
Złe	6	94	338
Średnie	16	84	468
Dobre	40	60	200
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	12	88	73
Raz w tygodniu	17	83	501
1-2 razy w miesiącu	20	80	153
Kilka razy w roku	16	84	192
W ogóle nie uczestniczy	27	73	85
Poglądy polityczne			
Lewica	25	75	175
Centrum	20	80	269
Prawica	20	80	269
Trudno powiedzieć	8	92	291

Tabela 4. Czy ma/mają Pan(i)/Państwo jakieś oszczędności lub inne zasoby materialne, które można spieniężyć w razie potrzeby? Czy jest to **książeczka oszczędnościowa?**

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	12	88	1007
Płeć			
Mężczyźni	14	86	479
Kobiety	10	90	529
Wiek			
18-24 lat	15	85	151
25-34	7	93	177
35-44	10	90	167
45-54	10	90	210
55-64	13	87	124
65 lat i więcej	16	84	178
Miejsce zamieszkania			
Wieś	10	90	375
Miasto do 20 tys.	15	85	127
20-100 tys.	13	87	201
101-500 tys.	13	87	191
501 tys. i więcej mieszk.	11	89	114
Wykształcenie			
Podstawowe	10	90	293
Zasadnicze zawodowe	9	91	260
Średnie	15	85	348
Wyższe	14	86	106
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	16	84	62
Prac. umysł. niż. szczebla	9	91	96
Pracownicy fiz. - umysł.	13	87	77
Robotnicy wykwalifikowani	18	82	95
Robotnicy niewykwalifik.	7	93	32
Rolnicy	8	92	54
Pracujący na własny rach.	15	85	40
Bierni zawodowo			
Renciści	13	87	102
Emeryci	13	87	214
Uczniowie i studenci	22	78	71
Bezrobotni	3	97	117
Gospodynie domowe i inni	0	100	47
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	13	87	145
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	11	89	76
sekt. pryw. poza rolnict.	14	86	190
prywatnym gosp. rolnym	10	90	58
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	5	95	110
300-399	5	95	93
400-599	9	91	172
600-800	14	86	164
Powyżej 800 zł	20	80	175
Ocena własnych war. mater.			
Złe	5	95	339
Średnie	12	88	468
Dobre	22	78	200
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	16	84	73
Raz w tygodniu	13	87	501
1-2 razy w miesiącu	8	92	153
Kilka razy w roku	11	89	194
W ogóle nie uczestniczy	7	93	85
Poglądy polityczne			
Lewica	10	90	175
Centrum	12	88	269
Prawica	14	86	269
Trudno powiedzieć	10	90	293

Tabela 5. Czy ma/mają Pan(i)/Państwo jakieś oszczędności lub inne zasoby materialne, które można spieniężyć w razie potrzeby? Czy jest to **gotówka (w złotych) w domu?**

	(%)		
	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	13	87	1007
Płeć			
Mężczyźni	15	85	479
Kobiety	11	89	529
Wiek			
18-24 lat	22	78	151
25-34	14	86	177
35-44	12	88	167
45-54	10	90	210
55-64	8	92	124
65 lat i więcej	12	88	178
Miejsce zamieszkania			
Wieś	12	88	375
Miasto do 20 tys.	13	87	127
20-100 tys.	14	86	201
101-500 tys.	12	88	191
501 tys. i więcej mieszk.	15	85	114
Wykształcenie			
Podstawowe	10	90	293
Zasadnicze zawodowe	12	88	260
Średnie	14	86	348
Wyższe	17	83	106
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	20	80	62
Prac. umysł. niż. szczebla	13	87	96
Pracownicy fiz.- umysł.	14	86	77
Robotnicy wykwalifikowani	13	87	95
Robotnicy niewykwalifik.	8	92	32
Rolnicy	13	87	54
Pracujący na własny rach.	13	87	40
Bierni zawodowo			
Renciści	13	87	102
Emeryci	10	90	214
Uczniowie i studenci	27	73	71
Bezrobotni	7	93	117
Gospodynie domowe i inni	9	91	47
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	16	84	145
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	10	90	76
sekt. pryw. poza rolnict.	13	87	190
prywatnym gosp. rolnym	12	88	58
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	6	94	110
300-399	8	92	93
400-599	6	94	172
600-800	10	90	164
Powyżej 800 zł	23	77	175
Ocena własnych war. mater.			
Złe	5	95	339
Średnie	12	88	468
Dobre	29	71	200
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	13	87	73
Raz w tygodniu	13	87	501
1-2 razy w miesiącu	10	90	153
Kilka razy w roku	14	86	194
W ogóle nie uczestniczy	15	85	85
Poglądy polityczne			
Lewica	16	84	175
Centrum	14	86	269
Prawica	13	87	269
Trudno powiedzieć	10	90	293

Tabela 6. Czy ma/mają Pan(i)/Państwo jakieś oszczędności lub inne zasoby materialne, które można spieniężyć w razie potrzeby? Czy są to **kosztowności**?

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	8	92	1006
Płeć			
Mężczyźni	10	90	479
Kobiety	7	93	527
Wiek			
18-24 lat	16	84	150
25-34	14	86	177
35-44	6	94	167
45-54	6	94	210
55-64	5	95	124
65 lat i więcej	3	97	178
Miejsce zamieszkania			
Wieś	5	95	375
Miasto do 20 tys.	11	89	127
20-100 tys.	12	88	199
101-500 tys.	8	92	191
501 tys. i więcej mieszk.	9	91	114
Wykształcenie			
Podstawowe	3	97	292
Zasadnicze zawodowe	7	93	260
Średnie	12	88	348
Wyższe	14	86	106
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	14	86	62
Prac. umysł. niż. szczebla	16	84	96
Pracownicy fiz. - umysł.	12	88	77
Robotnicy wykwalifikowani	8	92	95
Robotnicy niewykwalifik.	13	87	32
Rolnicy	2	98	54
Pracujący na własny rach.	14	86	40
Bierni zawodowo			
Renciści	4	96	102
Emeryci	4	96	214
Uczniowie i studenci	18	82	69
Bezrobotni	3	97	117
Gospodynie domowe i inni	6	94	47
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	13	87	145
spółce właścicieli	7	93	76
prywatnych i państwa	15	85	190
sekt. pryw. poza rolnict.	2	98	58
prywatnym gosp. rolnym			
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	4	96	110
300-399	3	97	93
400-599	3	97	172
600-800	7	93	164
Powyżej 800 zł	17	83	175
Ocena własnych war. mater.			
Złe	3	97	338
Średnie	6	94	468
Dobre	23	77	200
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	1	99	73
Raz w tygodniu	9	91	501
1-2 razy w miesiącu	8	92	153
Kilka razy w roku	9	91	192
W ogóle nie uczestniczy	10	90	85
Poglądy polityczne			
Lewica	13	87	175
Centrum	9	91	269
Prawica	7	93	269
Trudno powiedzieć	6	94	291

Tabela 7. Odsetki respondentów mających jakieś oszczędności lub inne zasoby materialne, które można spieniężyć w razie potrzeby. 1 - Niemający żadnych lokat ani oszczędności; 2 - Dysponujący tylko jedną lokatą finansową; 3 - Dysponujący dwoma rodzajami lokat finansowych; 4 - Dysponujący trzema rodzajami lokat finansowych; 5 - Dysponujący czterema rodzajami lokat finansowych; 6 - Dysponujący pięcioma i więcej rodzajami lokat finansowych

	1	2	3	4	5	6	Liczba osób
Ogółem	44	22	14	7	5	8	1016
Płeć							
Mężczyźni	41	22	15	7	6	10	484
Kobiety	48	22	13	6	4	6	532
Wiek							
18-24 lat	40	24	11	6	6	13	153
25-34	33	26	16	9	5	11	178
35-44	46	19	14	8	5	8	168
45-54	45	20	17	6	4	8	211
55-64	44	23	14	7	10	2	124
65 lat i więcej	58	23	9	4	3	3	181
Miejsce zamieszkania							
Wieś	56	22	11	4	3	5	377
Miasto do 20 tys.	41	23	12	6	7	11	129
20-100 tys.	42	23	9	10	6	11	203
101-500 tys.	32	23	27	6	8	5	191
501 tys. i więcej mieszk.	39	18	11	14	5	13	116
Wykształcenie							
Podstawowe	63	22	7	3	2	3	295
Zasadnicze zawodowe	49	24	14	7	2	4	260
Średnie	34	24	18	7	7	10	352
Wyższe	16	14	20	15	13	22	109
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	18	18	15	12	7	29	63
Prac. umysł. niż. szczebla	30	18	16	15	8	12	96
Pracownicy fiz.- umysł.	21	38	14	10	11	7	77
Robotnicy wykwalifikowani	34	32	21	5	0	8	96
Robotnicy niewykwalifik.	53	24	8	8	0	7	32
Rolnicy	53	31	11	2	1	2	54
Pracujący na własny rach.	33	10	18	11	14	15	41
Bierni zawodowo							
Renciści	56	20	15	1	6	2	103
Emeryci	55	21	10	6	5	3	216
Uczniowie i studenci	36	15	15	9	6	19	72
Bezrobotni	69	16	6	5	1	2	119
Gospodynie domowe i inni	41	24	26	4	3	2	47
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	25	21	19	10	9	17	146
spółce właścicieli							
prywatnych i państwa	28	32	21	6	5	7	77
sekt. pryw. poza rolnict.	34	25	13	10	7	11	191
prywatnym gosp. rolnym	49	32	14	2	1	2	58
Dochody na jedną osobę							
Do 299 zł	59	24	12	3	0	2	110
300-399	54	28	12	1	4	1	93
400-599	52	25	15	6	2	1	172
600-800	42	25	12	9	6	6	164
Powyżej 800 zł	16	21	19	13	12	19	177
Ocena własnych war. mater.							
Złe	63	21	9	4	1	2	343
Średnie	43	25	15	7	4	4	472
Dobre	15	17	18	11	13	26	202
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	53	26	8	5	4	5	75
Raz w tygodniu	45	19	15	9	5	7	503
1-2 razy w miesiącu	41	25	17	4	5	7	155
Kilka razy w roku	44	28	9	5	4	10	195
W ogóle nie uczestniczy	39	20	15	6	8	11	86
Poglądy polityczne							
Lewica	38	21	16	5	7	13	177
Centrum	38	25	14	9	6	7	270
Prawica	39	20	17	10	6	8	272
Trudno powiedzieć	59	23	9	3	2	4	296

Tabela 8. Czy ma Pan(i) odłożoną jakąś sumę pieniędzy na nieprzewidziane wydatki, na przykład na książeczkę oszczędnościowej PKO, na koncie w banku, w gotówce lub w innej formie?

	(%)		
	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	25	75	1009
Płeć			
Mężczyźni	28	72	477
Kobiety	23	77	532
Wiek			
18-24 lat	24	76	152
25-34	26	74	177
35-44	27	73	165
45-54	24	76	209
55-64	28	72	124
65 lat i więcej	25	75	181
Miejsce zamieszkania			
Wieś	18	82	373
Miasto do 20 tys.	23	77	127
20-100 tys.	25	75	200
101-500 tys.	34	66	191
501 tys. i więcej mieszk.	40	60	116
Wykształcenie			
Podstawowe	11	89	295
Zasadnicze zawodowe	18	82	258
Średnie	33	67	348
Wyższe	60	40	108
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	61	39	63
Prac. umysł. niż. szczebla	35	65	96
Pracownicy fiz.- umysł.	29	71	75
Robotnicy wykwalifikowani	29	71	94
Robotnicy niewykwalifik.	9	91	32
Rolnicy	18	82	53
Pracujący na własny rach.	29	71	40
Bierni zawodowo			
Renciści	22	78	103
Emeryci	24	76	216
Uczniowie i studenci	24	76	72
Bezrobotni	11	89	117
Gospodynie domowe i inni	15	85	47
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	46	54	145
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	28	72	75
sekt. pryw. poza rolnict.	29	71	189
prywatnym gosp. rolnym	19	81	58
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	3	97	108
300-399	9	91	93
400-599	20	80	171
600-800	26	74	164
Powyżej 800 zł	53	47	176
Ocena własnych war. mater.			
Złe	9	91	343
Średnie	26	74	464
Dobre	52	48	202
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	23	77	74
Raz w tygodniu	24	76	501
1-2 razy w miesiącu	23	77	154
Kilka razy w roku	28	72	193
W ogóle nie uczestniczy	32	68	85
Poglądy polityczne			
Lewica	30	70	176
Centrum	29	71	268
Prawica	28	72	269
Trudno powiedzieć	16	84	294

Tabela 9. Czy w poprzednim miesiącu, tzn. we wrześniu, Pan(i) i Pana(i) gospodarstwo domowe było zmuszone, czy też nie, ze względu na sytuację finansową: 1 - starać się jak najmniej wydawać, ograniczać wydatki; 2 - podejmować dodatkowe prace zarobkowe; 3 - sięgać do oszczędności gotówkowych; 4 - zaciągać pożyczkę; 5 - zwracać się o pomoc do różnych instytucji; 6 - prosić o pomoc rodzinę, krewnych; 7 - rezygnować z wydatków na niektóre cele

	(%)								
	1	2	3	4	5	6	7	Nie wybrał	Liczba osób
Ogółem	79	26	23	20	8	25	76	11	1016
Płeć									
Mężczyźni	78	31	25	19	7	24	75	11	484
Kobiety	79	22	20	20	9	26	78	11	532
Wiek									
18-24 lat	65	31	22	13	9	26	67	19	153
25-34	71	31	27	16	11	30	78	14	178
35-44	81	37	24	23	11	27	78	8	168
45-54	83	32	21	31	8	32	77	10	211
55-64	89	21	30	26	6	16	83	4	124
65 lat i więcej	85	5	14	9	3	15	76	11	181
Miejsce zamieszkania									
Wieś	84	32	23	16	7	23	80	8	377
Miasto do 20 tys.	75	21	21	22	7	24	74	11	129
20-100 tys.	80	20	20	18	11	29	77	12	203
101-500 tys.	76	24	23	31	11	29	75	14	191
501 tys. i więcej mieszk.	68	28	27	14	4	20	69	17	116
Wykształcenie									
Podstawowe	89	22	14	19	12	27	81	6	295
Zasadnicze zawodowe	85	37	23	26	11	30	82	7	260
Średnie	72	24	26	17	5	25	73	16	352
Wyższe	59	22	35	17	1	11	62	19	109
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	58	24	31	19	0	9	55	18	63
Prac.umysł.niż.szczebła	62	22	22	21	2	23	71	22	96
Pracownicy fiz.-umysł.	73	34	30	18	10	36	73	12	77
Robotnicy wykwalifikowani	82	41	29	28	4	27	79	6	96
Robotnicy niewykwalifik.	91	38	18	24	17	24	88	3	32
Rolnicy	92	43	43	22	12	24	83	2	54
Pracujący na własny rach.	67	22	21	17	4	19	70	18	41
Bierni zawodowo									
Renciści	89	19	12	17	13	29	79	8	103
Emeryci	86	9	18	18	3	15	81	9	216
Uczniowie i studenci	55	33	31	15	3	20	63	24	72
Bezrobotni	87	45	15	20	22	42	85	6	119
Gospodynie domowe i inni	89	16	19	24	12	38	80	8	47
Pracuje w:									
inst. państw., publicznej	64	23	28	20	4	18	64	17	146
spółce właścicieli									
prywatnych i państwa	76	39	29	23	11	27	85	6	77
sekt. pryw. poza rolnict.	76	34	22	24	4	29	74	14	191
prywatnym gosp. rolnym	88	43	39	22	13	22	81	3	58
Dochody na jedną osobę									
Do 299 zł	92	48	15	32	24	35	88	2	110
300-399	94	37	13	34	20	47	92	1	93
400-599	89	24	17	22	5	33	84	6	172
600-800	81	17	22	20	5	20	82	11	164
Powyżej 800 zł	64	15	31	11	0	10	61	17	177
Ocena własnych war. mater.									
Złe	95	36	16	28	17	42	92	1	343
Średnie	82	23	26	18	4	21	77	10	472
Dobre	44	18	25	10	2	7	47	33	202
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	83	14	18	10	1	16	77	13	75
Raz w tygodniu	81	26	25	18	6	23	77	9	503
1-2 razy w miesiącu	76	31	17	26	10	29	79	15	155
Kilka razy w roku	75	28	25	24	12	30	73	11	195
W ogóle nie uczestniczy	74	29	19	18	14	26	76	15	86
Poglądy polityczne									
Lewica	75	32	28	19	8	22	81	9	177
Centrum	80	27	25	19	6	30	76	11	270
Prawica	78	25	24	20	8	22	75	13	272
Trudno powiedzieć	82	24	16	20	10	25	76	11	296

Tabela 10. Liczba stosowanych sposobów radzenia sobie z trudnościami finansowymi spośród siedmiu wymienionych w kwestionariuszu. 1 - Nie było potrzeby stosowania żadnych sposobów; 2 - Stosowano jeden sposób; 3 - Dwa sposoby; 4 - Trzy sposoby; 5 - Cztery sposoby; 6 - Stosowano pięć i więcej sposobów

	(%)						
	1	2	3	4	5	6	Liczba osób
Ogółem	11	10	27	25	17	10	1016
Płeć							
Mężczyźni	11	11	24	27	16	11	484
Kobiety	11	9	31	23	17	9	532
Wiek							
18-24 lat	19	11	22	23	16	8	153
25-34	14	7	29	16	19	14	178
35-44	8	11	23	25	19	14	168
45-54	10	9	17	31	20	13	211
55-64	4	10	29	32	18	6	124
65 lat i więcej	11	12	46	22	8	1	181
Miejsce zamieszkania							
Wieś	8	9	30	26	18	9	377
Miasto do 20 tys.	11	14	29	23	15	8	129
20-100 tys.	12	10	27	26	16	9	203
101-500 tys.	14	8	23	20	21	13	191
501 tys. i więcej mieszk.	17	12	25	27	11	8	116
Wykształcenie							
Podstawowe	6	9	35	24	15	10	295
Zasadnicze zawodowe	7	8	21	29	23	12	260
Średnie	16	10	26	24	15	10	352
Wyższe	19	17	26	22	11	5	109
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	18	23	22	25	7	5	63
Prac.umysł.niż.szczebła	22	7	30	17	18	7	96
Pracownicy fiz.-umysł.	12	13	15	31	14	15	77
Robotnicy wykwalifikowani	6	9	23	24	26	11	96
Robotnicy niewykwalifik.	3	8	21	31	26	10	32
Rolnicy	2	6	21	33	24	14	54
Pracujący na własny rach.	18	16	27	14	15	10	41
Bierni zawodowo							
Renciści	8	9	34	25	18	6	103
Emeryci	9	10	41	26	10	4	216
Uczniowie i studenci	24	8	23	22	13	9	72
Bezrobotni	6	7	16	28	23	20	119
Gospodynie domowe i inni	8	11	29	18	22	12	47
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	17	15	24	25	12	7	146
spółce właścicieli							
prywatnych i państwa	6	9	26	25	18	16	77
sekt. pryw. poza rolnict.	14	10	21	23	21	11	191
prywatnym gosp. rolnym	3	9	20	30	25	13	58
Dochody na jedną osobę							
Do 299 zł	2	6	17	31	25	19	110
300-399	1	1	25	29	28	17	93
400-599	6	7	30	30	17	9	172
600-800	11	10	31	26	15	7	164
Powyżej 800 zł	17	16	35	23	8	2	177
Ocena własnych war. mater.							
Złe	1	5	24	30	25	17	343
Średnie	10	10	32	26	16	7	472
Dobre	33	19	25	15	4	4	202
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	13	8	42	22	12	2	75
Raz w tygodniu	9	11	30	25	18	8	503
1-2 razy w miesiącu	15	6	22	25	19	13	155
Kilka razy w roku	11	13	21	26	16	14	195
W ogóle nie uczestniczy	15	7	28	24	13	14	86
Poglądy polityczne							
Lewica	9	11	28	24	18	10	177
Centrum	11	9	23	30	18	8	270
Prawica	13	11	26	24	17	10	272
Trudno powiedzieć	11	9	33	22	15	10	296